

Trestný čin vraždy novorozeného dítěte matkou jako privilegovaná skutková podstata trestného činu vraždy

Abstrakt

Tato diplomová práce zkoumá trestný čin vraždy novorozeného dítěte matkou jako privilegovanou skutkovou podstatu trestného činu vraždy a zaměřuje se zejména na znak rozrušení, které je způsobeno porodem. Pro kontext krátce zmiňuji historii úpravy a prostřednictvím popisování skutkové podstaty s pomocí rozlišujících znaků se snažím odlišit trestné činy vraždy a zabití. Trestný čin vraždy novorozeného dítěte matkou je závažným a citlivým tématem, které vyvolává otázky o společenských hodnotách, psychickém stavu matky a etických aspektech a morálních dilematech mezi potrestáním pachatelky a alespoň částečným omluvením či pochopením jejího činu.

Vražda novorozeného dítěte matkou představuje komplexní problém, kde více než u jiných činů pozorujeme výrazný přesah psychologie, a to nejen v části zkoumání příčinnosti a navazující trestní odpovědnosti pachatelky, ale zejména její stav v době porodu a bezprostředně po něm. Každá rodička se nachází v určitém stavu rozrušení způsobeným porodem, ale pro kvalifikaci podle privilegované skutkové podstaty je důležitá intenzita tohoto rozrušení. Pro tyto závěry jsou stěžejní znalecké posudky znalce porodníka (odvětví gynekologie a porodnictví), jenž na základě odborného zkoumání stanoví existenci rozrušení a jeho míru.

Snažila jsem se popsat, jaké faktory mohou vést matku k takovému tragickému činu, včetně emocionálních a psychických stavů matky během těhotenství a porodu. K tomu jsem využila poměrně četné judikatury i vlastní kazuistiku sestavenou z vyžádaných rozsudků, kde jsem popisovala skutkové okolnosti jednotlivých případů. Okrajově upozorňuji také na možnou stigmatizaci a nedostatek podpory ženám v období zejména po porodu, které může mít vliv na duševní zdraví matky. S tím souvisí aktuálně čím dál více otevírané téma psychických obtíží matek po porodu jako jsou poporodní blues, poporodní deprese či poporodní psychózy.

Klíčová slova: vražda; rozrušení; porod